

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2014

aruandeaasta lõpp: 31.12.2014

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Eesti Teadusagentuur

registrikood: 90000759

tänavatalu nimi: Soola 8

maja ja korteri number:

linn: Tartu linn

maakond: Tartu maakond

postisihthnumber: 51013

telefon: +372 7300324

faks: +372 7300336

e-posti aadress: etag@etag.ee

veebilehe aadress: <http://www.etag.ee/>

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	14
Bilanss	14
Tulemiaruanne	15
Rahavoogude aruanne	16
Netovara muutuste aruanne	17
Raamatupidamise aastaaruande lisad	18
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	18
Lisa 2 Raha	19
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	20
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	21
Lisa 5 Materiaalne põhivara	21
Lisa 6 Immateriaalne põhivara	22
Lisa 7 Võlad ja ettemaksed	23
Lisa 8 Annetused ja toetused	23
Lisa 9 Jagatud annetused ja toetused	24
Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud	24
Lisa 11 Tööjõukulud	25
Lisa 12 Seotud osapooled	25
Aruande allkirjad	26
Vandeaudiitori aruanne	27

Tegevusaruanne

Sihtasutuse Eesti Teadusagentuur missioon on toetada tõhusalt ja efektiivselt riikliku teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonipoliitika kujundamist ja elluviimist ning aidata kõikide oma tegevustega kaasa teadus- ja uuendustegevuste sotsiaalse ja majandusliku mõju ning sünergia kasvule.

Sihtasutuse Eesti Teadusagentuur asutas Eesti Vabariik 01. 03. 2012.a SA Eesti Teadusfond ja SA Archimedes Teaduskoostöökeskuse osakonna ühendamisel, asutajaõigusi teostab Haridus- ja Teadusministeerium (edaspidi HTM). ETAg kuulub HTM-i haldusalasse ning koostööd ministeeriumi ja sihtasutuse vahel reguleerib koostöö- ja haldusleping.

ETAg-i strateegilist juhtimist ja järelevalvet teostab haridus- ja teadusministri nimetatud seitsmeliikmeline nõukogu, mille kohustused ja õigused on määratud sihtasutuse põhikirjas. ETAg-i tööd juhib ja tegevuse eest vastutab nõukogu poolt kinnitatud kaheliikmeline juhatus. Eesti teadus- ja arendustegevuse kvaliteedi hindamiseks töötab sihtasutuse juures hindamisnõukogu, mis on kolmeteistkümnest liikmest koosnev erinevate teadustegevuse valdkondade tunnustatud teadlaste ekspertnõukogu.

Sihtasutuse sisekontrolli korraldab siseaudiitor, kes on juhatusel nõuandev isik ja kelle ülesanded on kirjeldatud pooltevahelises lepingus.

ETAg-is on kuus osakonda, millest viis on põhitegevuste ja üks tugivaldkondade korraldamiseks. ETAg-i peakontor asub Tartus (Soola 8) ja harukontor Tallinnas (Lauteri 5). ETAg korraldab ja majandab Brüsselis asuva Eesti teadus- ja arendustegevuse kontaktbüroo tööd.

Sihtasutuse põhikirjaline ülesanne on toetuste eraldamise teel alus- ja rakendusuringute ning teadus- ja arendustegevuse finantseerimine ning sellekohase riikliku teaduspoliitika elluviimine ja rakendamine, toetuste kasutamise tulemuslikkuse ja mõju analüüs ning rahvusvahelistes teadusprogrammides osalemise korraldamine vastavalt Eesti, Euroopa Liidu ja teiste rahvusvaheliste programmide ning Sihtasutusele halduslepinguga pandud riiklike ülesannete raames eraldatud vahenditele.

Võrrelduna teiste Euroopa teadust rahastavate organisatsioonidega on ETAg-i tegevuste spekter väga lai, hõlmates ka teaduse populariseerimist ning teadushariduse edendamist ja Euroopa Liidu teadus- ja arendustegevuse programmide kontaktvõrgustiku koordinaatori rolli. Teadusagentuurile pandud ülesannetest on mitmed senises teaduskorralduses üsna uued ja läbi töötamata teemad, nagu teaduseetika, teaduse rahastamise mõju analüüs, intellektuaalomandiga seonduv probleemistik.

1. 2014.a. prioriteetsed tegevused olid:

1. Euroopa Liidu raamprogrammi Horisont 2020 Eesti kontaktpunktide, programmitomiteede, partnerlustegevuste ja muu teemaga seonduva tulemuslik käivitamine ning kõikide seonduvate tegevuste sisuline ning administreeriv juhtimine .
2. Koostöö algatamine ettevõtlus- ja innovatsioonisektoriga: sihtvalveerimiste tulemuste viimine teadusvaldkonnaga seotud ettevõtluseni (ehitusteadus, energeetika), ülesannete koordineerimine Arengufondi ja Ettevõtluse Arendamise SAga, Tehnoloogiapakti algatamine ja ettevalmistamine .
3. Tõukevahenditest finantseeritavate programmide (Tervishoiuteaduste võimekuse edendamine, Keskkonnakaitse ja –tehnoloogia teadus- ja arendustegevuse elluviimine jt) projektide tegevuste eesmärgikeskne ja tulemuslik juhtimine, tõukevahendite uue perioodi programmide ettevalmistamine..
4. Uute nn horisontaalsete teemade käivitamine - teaduseetika temaatika kaardistamine, küsimuste ja tegevussuundade sõnastamine, teadustöö avaandmete probleemistiku avamine ja ETAg-i rolli määratlemine.
5. ETAg-i olulisemate tegevus- ja mõjuriskide kaardistamine, kvaliteedijuhtimise põhimõtete sõnastamine, ametikohtade hindamine, struktuuri suutlikkuse ja arengu tagamine (Tallinna kontori kolimine).

1. Koondülevaade 2014. a tegevustest

SA Eesti Teadusagentuur (ETAg-i) 2014. aasta tegevuskava lähtus ETAg-i arengukavas püstitatud ning 2014. aasta alguses täpsustatud strateegilistest eesmärkidest, asutuse põhikirjalistest ülesannetest ja Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegias 2014 - 2020 „Teadmistepõhine Eesti“ sätestatud prioriteetidest.

Strateegiliste tegevuseeesmärkide elluviimiseks vajalikud tegevused koondusid viide suurde tegevussuunda:

1. Viia ellu riigipoolset teadustöö toetussüsteemi operatiivselt, mõistlikult, läbipaistvalt ja efektiivselt.
2. Kasvatada Eesti teaduse ja arendustegevuse konkurentsivõimelisust ja edu rahvusvahelises teadusruumis.
3. Osaleda aktiivselt Eesti TA ja I poliitika kujundamisel, kasutades tõendipõhiste otsuste tegemiseks kogu kättesaadavat ja teemat hõlmavat struktureeritud andmestikku ja partnerite võrgustikku.
4. Kasvatada ühiskonna teaduslikku kirjaoskust ja teaduskommunikatsiooni mõjukust.
5. Kujundada ETAg efektiivselt töötavaks, kompetentseks ja usaldusväärseks, partnereid kaasavaks ja oma töötajaid väärtustavaks organisatsiooniks.

1. Viia ellu riigipoolset teadustöö toetussüsteemi operatiivselt, mõistlikult, läbipaistvalt ja efektiivselt.

Sihtasutuse üks põhikirjalisi tegevusi - teadus- ja arendustegevuse finantseerimise korraldamine toetuste jagamise kaudu – oli koondunud uurimistoetuste osakonda. Osakonnas töötas kakskümmend inimest.

Uurimistoetuste osakonna tegevuse ühe olulisema osa moodustas erinevate uurimistoetuse taotluste menetlemine: taotlusvooru regulatiivdokumentide ettevalmistamine ja ülevaatamine, ETISE vormide uuendamine, retsensentide leidmine, ekspertkomisjonide koosolekute ettevalmistamine ja läbiviimine, lõpphinnangute koostamine.

2014. aastal lõppes 33 teadus- ja arendusasutuste sihtfinantseeritavat teadusteemat kogumahuga 2,98 M€. Institutsionaalse uurimistoetuse (IUT) taotlusvooru esitati 84 uue uurimisteema taotlust kogumahus 16,7 M€. Institutsionaalsete uurimisteemade jätkutaotlusvooru esitati ka 106 jätkuva IUT uurimisteema taotlust kogumahus 17,1 M€. Hindamisnõukogu tegi ettepaneku 34 uue uurimisteema avamiseks kogumahus 3,2 M€, samuti kõigi jätkuteemade rahastamiseks. Koos IUT taotlustega menetleti ka tuumiktaristu jätkutaotlusi ning hindamisnõukogu tegi ettepaneku jätkata kõigi 8 varem rahastamist saanud tuumiktaristu rahastamist ka 2015. aastal.

2015. aastaks esitati kokku 234 uut personaalse uurimistoetuse taotlust, neist 141 otsingu- ja 93 stardiprojekti taotlust. Teadusagentuur tegi ettepaneku rahastada 2015. aastal kokku 54 uurimisprojekti, sh 34 stardiprojekti ja 20 otsinguprojekti – bio- ja keskkonnateadustes 14 projekti (neist 4 otsingu- ja 10 stardiprojekti), loodus- ja tehnikateadustes 21 projekti (neist 5 otsingu- ja 16 stardiprojekti), terviseuuringutes 6 projekti (neist 5 otsinguprojekti ja 1 stardiprojekt) ning ühiskonnateaduste ja kultuuri valdkonnas 13 projekti (neist 6 otsingu- ja 7 stardiprojekti). Taotlusvooru põhieelarve oli ligikaudu 1,55 M€, kuid Haridus- ja Teadusministeerium eraldas ETAg-ile järgmiseks kaheks aastaks kokku 4,1 M€ täiendavat toetust. Lisarahastamiseta oleks teadusagentuur sel aastal saanud toetada ligikaudu vaid 30 uut uurimisprojekti. Hindamisnõukogu suunas lisarahast 1,5 M€ PUT järel doktoritoetustesse ja ülejäänud summa 2-aastase perioodiga uurimistoetustesse. Lisarahastamise arvelt lisandus üle 20 PUT uurimisprojekti.

Personaalse uurimistoetuse järel doktoritoetuse taotlusvooru laekus kokku 66 järel doktoritoetuse taotlust. Hindamisnõukogu tegi otsuse anda järgmiseks aastaks välja 21 uut järel doktoritoetust, nendest 5 järel doktorit tuleb Eestisse ning 16 suundub end täiendama välisriikidesse.

Lisaks nendele kahele rahastusinstrumendile menetleti veel lõppenud sihtfinantseeritavate teemade lõpparuandeid ning jätkutaotlusi, samuti Eesti Teadusfondi grantide jätkutaotlusi, finantsaruandeid ning lõpparuandeid. Kolmanda PUT taotlusvooru järel on enamus Sihtasutuse Eesti Teadusfond poolt eraldatud grantidest asendunud PUT uurimisprojektidega. Ajavahemikul 2015-2017 jätkub veel 197 ETF granti.

Üheks töömahukamaks ja samal ajal ka kriitilise tähtsusega toiminguks taotlusvooru edukale läbiviimisele on esitatud taotlustele retsensentide leidmine. IUT taotlusi retsenseerisid 110 välis- ja 10 Eesti eksperti, kusjuures iga taotlust hindas vähemalt kolm eksperti. Valdkondlike ekspertkomisjonide koosolekutel osales lisaks ekspertkomisjonide liikmetele 22 väliseksperti.

Personaalse uurimistoetuse taotlusvoorus retsenseerisid taotlusi 356 väliseksperti ja 41 Eesti eksperti, järel doktoritaotlusi retsenseeris 138 välis- ja 20 eesti retsensenti. Tegelikust töömahust retsensentide leidmisel annab ettekujutuse see, et kokku pöörduti 1143 retsensendi poole.

Olulise tööloigu osakonna tegevusest moodustab hindamisnõukogu tegevuse toetamine. 2014. aastal toimus 9 hindamisnõukogu koosolekut. Osakonna toetus tähendab koosolekuteks vajalike materjalide ettevalmistamist, koosolekutega seotud logistika korraldamist ning koosolekute protokollimist.

Osakonna üheks tähtsaks ülesandeks oli Eesti teaduse infrastruktuuri teekardi uuendamisevooru korraldamine. See sisaldas nii eelmise teekardi objektide vahearuannete (20) hindamise korraldamist kui ka uute taotluste (12) menetlemist. Uued taotlused saadeti välisekspertiisi, seniste teekardi objektide vahearuanded vaatas läbi teadustaristu ekspertkomisjon. Iga uue taotluse kohta laekus komisjonile 1-5 väliseksperti kirjalikku arvamust. Hindamise tulemusel tegi teadustaristu ekspertkomisjon ettepaneku jätta 20-st varasemast teekardi objektist uude teekaarti 15 objekti, 12-st uuest taotlusest soovitas komisjon lülitada teekaardile 4 objekti. Ühe uutest taotlustest soovitas komisjon liita varasema teekardi objektiga. Seega on uuel teadustaristu teekaardil 18 objekti.

Teadusagentuuri poolt ettevalmistatud ettepanekut arutas Teadus- ja arendusnõukogu oma koosolekul 18. veebruaril 2014 ning soovitas Vabariigi Valitsusel kinnitada Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014–2020 „Teadmistepõhine Eesti” rakendusplaani lisana Eesti teadustaristu uuendatud teekaart.

Uurimistoetuste osakond koordineeris ja juhtis tõukevahenditest finantseeritavaid programme, millele aasta 2015 on viimaseks rakendusaastaks. Tervishoiuteaduste võimekuse edendamise programmi TerVE raames jätkus kõigi käimasolevate projektide töö hoolimata teatud tõrgetest struktuuritoetuste menetlemise protsessides. Keskkonnakaitse ja -tehnoloogia teadus- ja arendustegevuse programmi KESTA tegevused edenesid samuti plaanipäraselt ning jõudsid edukalt lõpule. Teadlas mobiilsuse programmi „Mobilitas” raames viidi edukalt läbi programmi audit. Auditi tööühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et toetuse saajategevus projekti rakendamisel on olulises osas vastavuses kehtivate õigusaktidega. Kuna järel doktoriprogrammi ERMOS kaasrahastab Euroopa Liit 7 raamprogrammi Marie Curie COFUND skeemi raames ning see toetus lõpeb 2015 aastal, siis oli väga tähtis tähtajaliselt ja kvaliteetselt ette valmistada uus COFUNDI kaasrahastustaotlus ja esitada see Euroopa Komisjonile. Norra-Eesti teaduskoostöö programmi raames viidi juunis läbi avatud ja osavõturohke seminar «Teadustöö ja eetika». Teaduseetika küsimused on osakonna tegevusplaani lahutamatu osa ka aastal 2015.

Lisaks nimetatud tööloikudele löid uurimistoetuste osakonna töötajad aktiivselt kaasa erinevates teadusagentuuri poolt loodud erinevates tööperedes, valmistades ette materjale Haridus- ja teadusministeeriumi juures töötanud teaduse rahastamise tööühmale, panustasid oluliselt uue struktuuritoetuste perioodil haridus- ja teadusministeeriumi poolt hallatavate programmide ettevalmistamisse, avatud publitseerimise ja avaldamistega seotud teemade käsitlemisse, samuti ETISE projektide andmebaasi mooduli käivitamisse.

2. Kasvatada Eesti teaduse ja arendustegevuse konkurentsivõimelisust ja edu rahvusvahelises teadusruumis.

Rahvusvahelist teaduskoostööd juhtis ja koordineeris välisest teaduskoostöö osakond. Osakonnas oli seisuga 31.12.2014 tööl 15 inimest. Osakonna töötajad osalesid 40 rahvusvahelise komitee või töögrupi töös riigi poolt nimetatud esindajatena. Lisaks osaleti 27 ministeeriumite, ülikoolide, ühingute poolt ellu kutsutud siseriiklike tööühmade töös.

ETAg täitis Euroopa Liidu raamprogrammi Horisont 2020 Eesti kontaktpunkti ülesandeid, sh levitas informatsiooni raamprogrammi kohta ning taotluse esitamise ja muude raamprogrammis osalemise tingimuste, haldustoimingute, lepinguliste suhete, rahastamistingimuste ja projektis osalemise ning projektide töökorralduse kohta.

Osakonna töö põhiohk oli programmi konkursside võimalikult lai tutvustamine ning potentsiaalsetele osalejatele koostööte, konsultatsioonide läbiviimine. Toimus 23 erinevat H2020 teemalist koolitust ja infopäeva, kus osales kokku 729 osalejat. Osakonna töötajad viisid läbi kokku 207 silmast silma konsultatsiooni ning vastasid 1495 päringule. Aasta jooksul saadeti melilisti 106 erinevat teadet ning Uudiskirjas ilmus 76 artiklit. Uudiskirja külastati 2842 korral, neist 2,464 korral olid lugejad Eestist. 31. jaanuaril toimus Horisont 2020 avakonverents, kus avapaneelis esinesid Euroopa Komisjoni volinik Siim Kallas, haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo ning majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts. Kokku kuulas konverentsi 280 osalejat.

Paralleelselt Horisont 2020 konsultantide nimetamisega komplekteerisime programmitöökomitee nimekirja. Pikaajalise positiivse praktika põhjal on üldjuhul programmitöökomitee liikmed kas HTM või ETAg töötajad ning neid toetavad ekspertidena valdkonna spetsialistid erinevatest ülikoolidest ja teadusasutustest. Arvestades uue programmi spetsiifikat ning järgmist tõukefondide perioodi nimetati ekspertideks ka valdkondlike ministeriumide teadustemaatikaga tegelevad ametnikud. Esimene programmitöökomitee liikmete ja ekspertide koosolek toimus 3. märtsil. Koosolekul kinnitati tegevusjuhend ning tutvustati veebipõhist programmitöökomitee infovahetuse keskkonda, kus asuvad programmitöökomitee koosolekute materjalid, memod.

Mais organiseeris osakond koos NordForskiga Põhjamaade ja Balti koostöökonverentsi 22.-23. mail, eelüritusena korraldasime Põhjamaade ja Balti raamprogrammi konsultantide seminari, kus osalesid kõigi Balti riikide ning Norra, Soome kolleegid.

7. raamprogrammi ja uuringu tulemused võeti kokku 3. detsembril toimunud konverentsil "Eesti Euroopa teaduskoostöös. EL 7. raamprogramm, Euroopa Teadusfond, COST". Konverentsi avapäevaks ilmus ka elektrooniline publikatsioon „Eesti Euroopa Liidu teadus- ja arendustegevuse 7. Raamprogrammis“ (<http://www.etag.ee/wp-content/uploads/2012/11/Eesti-EL-7.-raamprogrammis.pdf>). Euroopa Liidu 7. raamprogramm (2007-2013) oli jätkuvalt Eesti teadlastele täiendava finantseerimise allikaks. Eesti taotluste edukus oli 22,1%, mis on tunduvalt kõrgem kogu raamprogrammi keskmisest edukusest – 18,6%.

Osakonnas menetleti aasta jooksul 66 Euroopa Liidu projektide ettevalmistustaotlust (eraldati kogusummas 141 511.64 eurot) ning 111 projektide käibemaksu kompenseerimistaotlust (eraldatud toetuse kogusumma 125 100.84 eurot).

Edukalt korraldati Eesti osalemist Euroopa teadus- ja tehnoloogiaalases koostöövõrgustikus COST ja COST Assotsiatsioonis. Seisuga 31. detsember 2014.a. osales COST erinevates tegevustes 318 Eesti osalejat, neist 115 ühinesid COSTiga 2014. aastal. Kõige suurem arv osalejaid ühines IKT ning valdkonnavaheliste tegevustega, järgnesid maateaduste, sotsiaal- ja humanitaarteaduste ning metsauuringute valdkonnad.

Aktiivselt osaleti Eesti Euroopa Liidu teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni partnerlustes osaluse strateegiline raamistik ettevalmistamisel.

Raamistik hõlmab ELToimimise Lepingu artikkel 185-l põhinevaid ühisprogramme, teadusuuringute ühise kavandamise algatusi (Joint Programming Initiatives, JPI), ühiseid tehnoloogiaalgatusi (Joint Technology Initiatives, JTI), Euroopa Tehnoloogia- ja Innovatsioonistuudi (European Institute of Innovation and Technology, EIT) teadmis- ja innovatsiooni kogukondade (Knowledge and Innovation Communities, KIC) teaduskoostööd, FET (Future and Emerging Technologies) partnerlusi, Euroopa Teadustaristute strateegiafoorumi (European Strategy Forum on Research Infrastructures, ESFRI) tegevuskava objekte (sh Euroopa teadustaristute konsortsiume (ERIC)), Euroopa innovatsioonipartnerlusi (European Innovation Partnership, EIP) ja ERANET ühiskonkurse. Osaluskaava koos partnerluste detailsete kirjeldustega koostatakse SA Eesti Teadusagentuur poolt kui raamistiku eelnõu heaks kiidetakse ja rakendatakse.

Aasta algusest algatati kõiki osapooli (valdkondlikud ministeriumid, ülikoolide teadus-arendusosakonnad, Teaduste Akadeemia, EAS) kaasavate ümarlaudade korraldamine. Arutelud toimusid : 9. jaanuaril, 2. aprillil, 29.aprillil, 19. novemberil 2014.

Osaleti seitsme ERA-NET Plus konkursi ettevalmistamisel: ERA-CAPS; ERASysAPP; HERA JRP UP; ERA-NET BiodiverS2; ERA-NET Cofund Biodiversa3; ERA-NET CIRCLE-2; M-ERA.NET; NORFACE WSF; INNO INDIGO;

Lisaks osaleb ETAg, esindades Eesti teadusasutusi, Horisont 2020 ERA-NET Cofund kolme konkursi rahastamisel, hetkel käivad neis kõigis ettevalmistavad tegevused:

- TRANSCAN, ETAg rahastab üksi konkursi €100 000. Aasta jooksul toimusid ettevalmistavad tegevused.

- ERA-NET Cofund WaterWorks 2014 ETAg on otsustanud Cofund taotlusvoorus osaleda €50 000 koostöös KKM-ga. Vastav nõupidamine toimus märtsis Tallinna Ülikoolis, kus lepitati põhimõtteliselt koosfinantseerimine ja ühine tegutsemine. Ettevalmistavad tegevused: LSIGN ja FSIGN määramine, jooksvate dokumentide läbivaatamine ja vajadusel allkirjastamisele suunamine. Ootame GA allkirjastamist. Läbirääkimist ja kooskõlastamist vajavad koostööpõhimõtted KKM-iga.

- Cofund Sustainable and resilient agriculture for food and non-food systems, kus ETAg kaasrahastab konkursi €50000 koos Põllumajandusministeriümiga.

Oluline ja tulemusrikas oli ka ETAg osalemine ERA-NET RUS konkursi ja Läänemere ühise teadusprogrammi BONUS konsultandi ja koordineerijana. Teine teaduskonkurss BONUS call 2014: Sustainable ecosystem services" kuulutati välja 16. jaanuaril 2014. Taotluste esitamise lõpptähtaeg oli 16.aprill. Kokku esitati 60 taotlust, neist 39 Eesti taotlejatega. Hindamispaneelid toimusid 17-19. juunil. 4. juulil toimunud juhtkomitee koosolekul kinnitati paneeli koostatud pingerida. Otsustati, et läbirääkimiste vooru kutsutakse esimesed 8 taotlust. Eesti teadlased on läbirääkimistel esindatud 4 taotluse ja 5 grupiga.

2014. aastal töötati aktiivselt, et valmistada ette jätkuprogramm BONUS 2. Oluliseks muutuseks on, et lisaks Läänemerele hõlmab järgmine programm ka Põhjamerd. Samuti laieneb kindlasti osalevate riikide arv.

Aasta jooksul on osaletud CTF ja juhtkomitee koosolekul, hindamispaneelil, esimese teadus- ja innovatsioonikonkursi avakonverentsil, sessioonil Euroopa Komisjoni ekspertidega ning on modereerinud ühte konsensuspaneeli.

Bilateraalse koostöö alla liigituvad järgmised programmid: Eesti – Prantsuse koostööprogramm PARROT. 2014. aastal lõppes kaheaastane grandiperiood ning samas korraldati ka uus konkurss 2015-2016 aasta grandiperioodiks. Selline töökorraldus on kinnitatud Eesti-Prantsuse

ühiskoosoleku otsusega. Seega olid põhiülesanneteks taotlusvooru korraldamine ning käimasoleva grandiperioodi töö korraldamine. Taotlusi laekus 16 kogusummale €331 670, sh ETAgilt €141 560. Eesti-Prantsuse rahastamiskoosoleku eestipoolne ettevalmistus. Koosolekujärgne eelarvete koostamine ning partneriga kooskõlastamine. Koosolek otsustas rahastada 6 taotlust. Eesti – Taiwani koostööprogramm BiKo. BiKo probleemiks on ka suhteliselt suur eelarve, ja Taiwani teadlaste tagasihoidlik viibimine Eestis (maks planeeritud visiidi pikkus 56 päeva, tegelik keskmine visiidi pikkus 6). Eestlased on võimalust kenasti kasutanud: programmi eelarve reiseks on €13 635. Selle aasta lõpuks on kasutatud €8 477,28 e 62%. Seetõttu on koostatud RÜle ettepanek ülejäävast rahast loobumiseks, mis on ka põhimõtteliselt aktsepteeritud. Jätkus tegevus programmidega JSPS d ja NordForsk. NordForsk'i läbiviidava programmi "Nordic Programme on Health and Welfare" teises taotlusvoorus 100,000 euroga (common pot). Taotlusvooru rahastajad (Norra (NordForsk), Rootsi (VINNOVA), Island (RANNIS), Leedu (LMT) ja Eesti (ETAg)) on tänaseks allkirjastanud MoU, samuti on ETAg ja NordForsk allkirjastanud rahastuskokkuleppe (Financial Agreement) Eesti osamaksu tasumiseks 2014-2015.a jooksul. Hetkel on kooskõlastamisel taotlusvooru "Joint Nordic-Baltic call on user-driven innovation within health and welfare" juhend. Taotlusvoor avati 30. oktoobril. Taotluste esitamise tähtajaks on planeeritud 3. veebruar 2015.

ETAg korraldas Eesti osalemist Science Europe ja muude teadusorganisatsioonide rahvusvahelise koostöö initsiatiivides, sh tagatud on Eesti esindatus Science Europe otsustuskogudes.

Nimetasime ETAg esindajad Science Europa töögruppidesse: „Open Access to Scientific Publications“ (Marika Meltsas), „Research Data“ (Vallo Mulk), „Research Careers“ (Tiina Loit), „Research Infrastructures“ (Priit Tamm), „Research Integrity“ (Kadri Mäger ja Anna Mossolova), Research Policy and Programme Evaluation“ (Viktor Muuli).

Töö EURAXESS võrgustikuga kulges sujuvalt ja edukalt.

2014. aasta esimeses pooles vastas EURAXESSi võrgustik 1459 päringule (sissetulevad ja väljaminevad kokku). Kõige enam päringuid esitati rahastamisvõimaluste, viisade ja elamislubade, sotsiaalkindlustuse ning kvalifikatsioonide tunnustamise teemadel. Korraldasime 2 koolitust võrgustikku kuuluvate jt huvitatud asutuste töötajatele. Jooksvat on tulnud tegeleda ka uute (ja potentsiaalsete) liikmete teavitamise ja assisteerimisega (uued koordinaatorid TLÜ-s ja Maaülikoolis; Tartu observatooriumis).

Panustasime ka teiste rahvusvaheliste ja kohalike partnerite tegevustesse, nt osalesime mitmetes siseministeeriumi aruteludes välismaalase seaduse muutmise ja uussisserändajate kohanemisprogrammi teemadel. Võrgustikuliikmed panustasid andmete ja lisadokumentide revisjoni uuendatud ankeetide ning lisadokumentide ülevaatamisse ja kohendamisse. Osalesime majandus- ja kommunikatsiooni-ministeeriumi välja töötatava Eesti talendipoliitika tegevuskava töörühmas.

Eesti TjA Brüsseli kontaktbüroo

2014. aastal toimus Brüsseli kontaktbüroos mitu seminari, mis kõik olid osavõturohked, sisukad ja pälvivad laia meediakäsitluse.:

Näiteks 9. detsembril korraldas büroo koostöös Tartu Observatooriumiga seminari "Estonian Space Research and Technology for the European Community", kuhu õnnestus vaatamata spetsiifilisele valdkonnale kohale meelitada arvestatav osalejate hulk – 31 külast, kelle hulka kuulusid Brüsselis asuvate Alaliste Esinduste kosmose- ja teadusatašeed, Euroopa Parlamendi esindajad ning kosmoseteaduse ja –tehnoloogiaga seotud organisatsioonide esindajad. Antud seminar võimaldas tutvustada Eesti ja Tartu Observatooriumi tugevusi kosmose valdkonnas ning edendada kontakte, pidades silmas peatset Eesti liitumist Euroopa Kosmoseagentuuriga.

Lisaks sellele tutvustati ETRA projekti tegevusi 18. detsembril toimunud Leedu HTM esindajata visiidiil ETAGisse.

ETRA projekti raames jätkati 2014. aastal ürituste sarjaga, mille eesmärgiks on tutvustada siin õppivatele välisstudengitele Eesti teadlasi, teadusasutusi ja teadussaavutusi. Sarja eesmärgiks on näidata, et Eestis tehakse kõrgetasemelist teadust ja teadlaskarjääri ning et tasemeõpe ja teadustöö Eestis võiks olla üks välisstudengite tuleviku valikutest. Üritusi viidi 2014. a. läbi koostöös mittetulundusühingute ESN Tartu ja ESN Tallinnaga.

2014. a. toimusid sarja raames mitmed sisukad ja osavõturohked visiidid:

2014. a. II pooles alustati ka Eesti teadust tutvustavate video ideestiku ja teostuse planeerimist. Projekti eesmärkidest on mõlema tegevuse puhul panustatud projekti eesmärkidest peamiselt Eesti kui teadusriigi maine kasvu soodustamisele avalikul ja poliitilisel tasandil. Oleme suutnud hoida oma nähtavust Brüsselis ja räägime aktiivselt kaasa T&A-d puudutavates üle-euroopalistes poliitilistes otsustes/tegevustes. Edukalt teostusid mitmed Eesti teaduse tutvustamisele suunatud (ja/või sellele kaasa aitavad) tegevused - Research in Estonia veebiportaali avalikustamine, välisstudengite ja välisteadusajakirjanike teadusasutuste visiidid, osalemine EuroScience Open Forum-il, seminarid Brüsseli büroos, infopäevad jne. Samas on mitmed tegevused nagu ESOFil osalemine ning sotsiaalmeedia kanalid ning kampaaniad panustanud ka projekti teise eesmärki – töusta välisestlaste huvi meie teadlastega koostööd teha ja/või tulla Eestisse teadustööd tegema. Seda suudeti teha nii läbi kontaktbüroo näol loodud võimaluste, kui ka otseselt tänu ETRA projekti raames planeeritud ja teostatud turundustegevuste.

1. *Osaleda aktiivselt Eesti TA ja I poliitika kujundamisel, tagades tõendipõhiste otsuste tegemiseks vajaliku ja teemat hõlmava struktureeritud andmestiku.*

Nimetatud sisuliselt mahukad ja mõjult olulised tegevused olid koondunud ETISe (3 töökohta) ja analüüsi (4 töökohta) osakondadesse.

ETIS-e kaudu esitati 2014. aastal 1749 taotlust ja aruannet ning avatud oli 13 taotlusvooru ja 20 aruandevormi. Teadusasutuste, teadlaste ja ETAG-i töötajate vajadustele ja soovidele vastavalt tehti ETIS-est kokku 229 andmete väljavõtet ning väiksemat andmeanalüüsi.

1.juulil jõustus ETISe publikatsioonide klassifikaatori muutmise töörühma poolt välja töötatud uus täiendustega ETIS-e publikatsioonide klassifikaator.

Koostati publikatsioonide klassifitseerimise juhend vastavalt uuele klassifikaatorile.

Muudatusi tutvustati infopäevadel Tartus ja Tallinnas.

Aasta jooksul kontrolliti ja kinnitati Eesti suuremate teadusasutustega hetkel mitteseotud teadlaste 2795 teaduspublikatsiooni ja juhendamisi ning nõustati asutuste publikatsioonide kinnitajaid ETIS-e publikatsioonide klassifikatsiooni osas.

Normaliseeritud bibliomeetriliste andmete saamiseks laeti ETIS-e publikatsioonide andmed Thomson Reuters'i andmebaasi InCites. Analüütiliste andmebaaside InCites ja SciVal võimalusi tutvustati seminaril „Kuidas mõõta teaduse headust: bibliomeetria võimalused teadustöö hindamisel“.

Valmistati ette baasfinantseerimise alusandmestik ning see valideeriti asutustega.

Paralleelselt osaleti ETIS2 arendustöös, testiti infosüsteemi valminud mooduleid. Uue Eesti Teadusinfosüsteemi ETIS2 valmimine viibis ning selle juurutamine lükkus järgmisse aastasse, sest OÜ Finestmedia arendustöös ilmnis ajagraafikust mahajäämus ning arenduslepingut pikendati 6 kuu võrra.

ETIS arvudes (31.12.2014 seisuga) sisaldab järgnevat: isikuid 44 802, asutusi 122, projekte 12 186, publikatsioone 169 031, patenditaotlusi 1302, juhendamisi 28 092, lepinguid 16 136.

Valmis ülevaatlik raport Eesti T&A asutuste bibliimeetriliste näitajate kohta. Uuringu eesmärgiks oli anda ülevaade Eesti T&A asutuste 2003-2012 teadustulemustest publitseerimisnäitajate ja teadusvaldkondade lõikes ning kaardistada Eesti asutuste teadusvaldkondlikud profiilid. Lisaks võrreldi asutusi ja teaduspublikatsioonide valdkondlikku jaotumist rahvusvahelises kontekstis.

Korraldati teadlastele ja teadusadministraatoritele suunatud seminar „Kuidas mõõta teaduse headust: bibliomeetria võimalused teadustöö hindamisel“. Seminaril anti ülevaade bibliomeetriliste indikaatorite kasutamise võimalustest ja ohtudest, teistes riikides kasutusel olevatest hindamise praktikatest ja trendidest, tutvustati Eestis tehtud analüüsi ja arutleti teadustöö hindamise edasiste suundade ning rahastamisotsuste aluseks olevate bibliomeetriliste indikaatorite üle Eestis.

Korraldati teadlastele ja teadusadministraatoritele suunatud seminar „Teadusandmed: kellele ja milleks“. Seminari eesmärk oli tutvustada teadusandmete kättesaadavusega seotud rahvusvahelisi suundumusi, rääkida valdkonna probleemidest ja potentsiaalsetest lahendustest ning visandada edasisi tegevussuundi Eestis. Ootame teid seminarile kaasa mõtlema, arvamusi avaldama ning otsima võimalikke lahendusi.

Viidi läbi ehitusteaduste ja energeetikaalaste uuringute sihtvalveerimine, mille eesmärgiks oli hinnata teadustöö taset ja kvaliteeti, avalikkusele suunatud ja kutsetegevuse tähtsust Eesti ühiskonnale, noorteadlaste koolitamist ja evalveeritud asutuste tulevikupotentsiaali. Ehitusteaduste hindamise raporti põhjal on Eesti ehitusteaduste temaatika suures osas vastav siseriiklikele vajadustele ja riiklikult seatud prioriteetsetele valdkondadele, samas napib konkurentsivõimet rahvusvahelisel tasemel. Uuringute spekter on lai, tase ebaühtlane, rahvusvaheliste standardite järgi pigem madal. Energeetikaalastes uuringutes toodi välja valdkonnasisese ja asustustevahelise koostöö nõrkus, T&A tegevuse killustatus ning riigi tasandil strateegilise vaate ja koordineerimise sisuline puudumine. Vajalik on koondada ressursse mõlema hinnatud teadusvaldkonna tugevamate teemade edasiarendamiseks.

Täiendati pidevalt nii kodulehel olevat analüütilist materjali kui panustati ETISe analüüsimooduli loomisesse. Kodulehel avaldati regulaarselt statistilist infot ETAGi jagatavate uurimistoetuste kohta, HTM ja Statistikaameti andmete põhjal tehtavaid ülevaateid Eesti teaduse avaliku rahastamise kohta ning Eesti teadusasutuste bibliomeetrilisi näitajaid.

Koostöös HTM-ga valmis analüüs baasfinantseerimise kasutamisest. Aastatel 2005-2013 on teadusasutustele baasfinantseerimist eraldatud kokku 60 mln eurot (keskmiselt 6,7 mln eurot aastas). Baasfinantseerimise osakaal moodustab ca 10% kõigist maksutuludest finantseeritavatest teadus- ja arenduskuludest ning T&A asutuste teadus- ja arendustegevuse eelarvetes jääb BF osakaal vahemikku 6,5-4%. Baasfinantseerimist on ajavahemikus 2005-2013 saanud 21 erinevat teadus- ja arendusasutust.

Valmistati ette ja käivitati teadus- ja arendustegevuse majanduslike mõjude uuring, mille tulemused selguvad 2015.aastal. Tulemused avalikustatakse..

Tegeleti TeRaS-programmi rakendamisega, mille käigus toimus ka programmi muutmine, aruandlus ja viimase aasta ettevalmistamine.

Osaleti aktiivselt tõukefondide perioodi (2014-2010) meetmete väljatöötamisel.

1. Kasvatada ühiskonna teaduslikku kirjaoskust ja teaduskommunikatsiooni mõjukust.

Nimetatud tegevussuund jaotus aasta jooksul kaheteistkümneks konkreetseks korralduse, sisulise ettevalmistuse, organiseerimise ja juhtimise ning koordineerimisega seotud tegevuseks, mida viis ellu Teaduse populariseerimise osakond. Osakonna koosseisu oli seitse ametikohta, millest kolme töö keskendus tõukevahenditest finantseeritud programmi TeaMe eesmärkide täitmisele.

1. Õpilaste teadustööde riiklik konkurss

Õpilaste teadustööde riikliku konkursi korraldati 2014. a juba 13. korda. Töid laekus rekordarv – 162. Eesti õpilaste teadustööde konkursi premeeritud tööde seast valib konkursikomisjon igal aastal välja Eesti esindajad erinevatele rahvusvahelistele konkurssidele ja üritustele, mis pakuvad andekatele noortele edasisi arenguvõimalusi ja annavad võimaluse kohtuda sarnaste huvidega noortega üle maailma. 2014. aastal lähetasime 6 noort 4 üritusele, millest 2 olid rahvusvahelised konkursid (Intel International Science and Engineering Fair USAs Pittsburgh'is 2015. aasta mais, Euroopa noorte teadlaste konkurss Poolas Varssavis 2014. aasta septembris) ja ülejäänud teaduslaagrid- ja foorumid.

2. Õpilaste teadusliku ühingu tegevus

25.-26.04 toimus Tallinnas Mustamäe Gümnaasiumis Õpilaste teadusliku ühingu 10. aastakonverents, kus osales 150 noort teadushuvilist. Konverentsil anti kätte ÕTK preemiad, kuulati tegevteadlaste ja noorte endi ettekandeid ja külastati Tallinna teadusasutusi (EMTA, Toidu TAK, TLÜ erinevad instituudid, Harku Aerooogiajaam, Mektory). Oleme aru saanud, et kuigi konverentsid on endiselt populaarsed, on selle osalejad muutunud aasta aastalt aina juhuslikumaks ja konverentsi formaat on ennast 10 aastaga ammendanud. 2015. aastast plaanime uuenduskuuri. Õpilaste teadusliku ühingu suveseminar teemal "Intellekt" toimus Viitna puhkekeskuses. 3 päeva, 100 osalejat, 9 esinejat ettekannete ja diskussioonidega intellekti erinevatest tahkudest.

Kolmandat aastat andsime välja noore uurija stipendiume teadushuvilistele koolinoortele, kes tahaksid leida enda uurimistööle juhendajat teadusasutustest. Sihtgrupiks on 8.-11. klasside õpilased. 2014. aasta 15 stipendiaati valiti aasta alguses 60 kandidaadi seast. Aprillis toimus avaseminar, kus lisaks stipendiumi tingimuste tutvustamisele toimus koolitus kahel teemal – infoallikad ja infootsing (koolitajaks TÜ raamatukogu) ja Wikipedia artiklite kirjutamine (koolitajaks MTÜ Wikimedia Eesti). Aasta lõpus toimus ka teine konkurss, kuhu laekus 52 taotlust kelle sealt valiti välja 16 stipendiaati. Nende avaseminar toimus detsembris ja kõik noored on alustanud tööd.

3. Õpilasleiutajate riiklik konkurss

Õpilasleiuatajate riiklik konkurss toimus 2014. aastal 7. korda. 2014. aastal algasid konkursi tegevused leiuatajate talvekooliga Tartus, mis oli osa 2013. aasta konkursi võitjate preemiast. Talvekooli eesmärk on koos õpilastega läbida kogu leiuutamise protsess alates ideede sünnist kuni toote turundamiseni. Talvekooli keskseks teemaks oli sel korral materjaliteadus ja suure meeskonnatöö käigus mõtlesid noored, kuidas muuta kooli interjööri nn tarkade materjalide abil mõnusamaks ja nutikamaks.

2014. aasta konkursile esitati 695 tööd 872 autorilt 99 koolist ja selle preemiafond oli 25950€. Leiutajate konkursi osalus on võrreldes eelmiste aastatega veidi suurenenud ilmselt tänu tööle, mida oleme teinud juhendajatega.. Lisaks riiklikele preemiatele on igal aastaga enam eripremiate väljaandjaid (seekord: MKM, Eesti Ameerika Suursaatkond, Kuninglik Taani Saatkond, Energia Avastuskeskus, Ahhaa). Konkurss on leidnud oma sihtgrupi koolides ja ka toetajate seas.

Põnevamatest ideedest valmib igal aastal poster-näitus, mis rändab aastaringelt mööda Eestit. 2014. aastal oli võimalik näitust külastada 8 koolis ja 11 üritusel, selle rändamist koordineerib ETAg.

4. Koolitused

Tänu koolituste rahastuse lisandumisele TeaMe programmi eelarvesse (TeRaSe eelarvest) on kahel viimasel aastal õnnestunud õpetajatele koolitusi korraldada veidi suuremas mahus, sest nõudlus eriti uurimistööde juhendamise algajate koolituse järel on väga suur. 2-päevaseid Uurimistööde juhendamise koolitusi toimus 2014. aastal 3 Põlvas, Pärnus ja Tallinnas ning seal osales kokku 63 õpetajat. 1-päevaseid Õpilasleiuatajate juhendajate koolitusi toimus samuti 3 ja neil osales kokku 155 õpetajat. Koolituse eesmärgiks on tõsta õpilaste leiutamise (loovtööde) juhendajate taset ja anda nii teoreetilisi kui praktilisi teadmisi leiutamisest ja kõigest, mis sellega seotud – disain, loovus, inseneeria, autoriõigused.

Läbi aasta olime kutsunud läbi viima 1-päevaseid sessioone teiste organisatsioonide poolt korraldatud uurimistööde juhendamise koolitustel (kokku 7 koolitust, korraldajateks TLÜ ja Kanepi Gümnaasium).

Alustasime uurimistööde juhendamise edasijõudnute koolituse programmi väljatöötamisega. Koolituse fookuseks on uurimismeetodid ja paralleelselt toimub koolitus kahes valdkondlikus grupis – sotsiaal-humanitaar ained ja loodus-reaalained. Esimesed koolitusgrupid alustavad 2015. aasta märtsis.

5. „Teadus- ja tehnoloogiapakt“, ettevõtete ja koolide koostöös

Tegevuse eesmärgiks on kaasata ettevõtteid LTT õpetamisprotsessi üldhariduskoolis ning koondada LTT populariseerimisest huvitatud osapooled, et tõsta noorte huvi selle valdkonna vastu Teema arendamisega tegeleti terve aasta vältel. Toimus 5 tehnoloogiapakti algatusgrupi koosolekut (osalesid ETag, HTM, MKM, Inseneride Liit, HITSA. Kaasatud on ka Kaubandus-Tööstus Koda, Tagasi Kooli jms). Veebruaris toimus õppereis Hollandisse, et tutvuda nende kogemusega nii tehnoloogiapakti rakendamisel kui ka ettevõtete ja koolide koostöö korraldamisel. Septembrist alustas tööd uus arendusjuht ja tegevus sai suurema hoo sisse. Valmisid pakti taustmaterjalid ja tekstid, valmis valdkonda tutvustav animafilm <https://www.youtube.com/watch?v=3RQxwpmMqIE>, toimusid kohtumised koolide ja ettevõtetega. Aasta lõpuks oli ette valmistatud "Teadus- ja tehnoloogiapakti" tekst ja tänaseks on see esimese kuue partneri, sh kahe ministeeriumi, poolt allkirjastatud.

6. Kasvatusteaduslike tööde riiklik konkurss

Kasvatusteaduslike tööde riiklik konkurss toimus 24. aastat. Konkursile laekus 42 tööd, mida hinnati 7 kategoorias. Sel aastal tõusis konkursi preemiasumma 5800 €-le (seni 4350€). Konkursi tulemuste avalikustamine toimus 16. aprillil hariduskonverentsil "Juhtiv ja juhtimatu koolis". 2013. aastal tegime konkursi preemiate üleandmise konverentsile koos laiema ringi kasvatusteadlastega põhimõttelise ümberkorralduse. Alates eelmisest aastast on preemiate üleandmine ja konkursitööde tutvustamine ainult osa konverentsist, põhiosa keskendub mõnele kasvatusteaduste ja/või koolielu olulisele aspektile. Konverentsi korraldavad vaheldumisi Tallinna ja Tartu Eesti Akadeemilise Pedagoogika Seltsi esindused ning vastavad ülikoolid. Need on osutunud üle ootuste populaarseks, 2014 oli osalenuid üle 170, 2013. aastal samapalju. Konverentsi peakorraldaja oli TÜ, toetasid ETAg, EAPS ja ka EDUKO programm SA Archimedesest.

Kasvatusteaduste väljapaistvuse suurendamiseks ühiskonnas ja ka kasvatusteadlaste endi hulgas alustasime 2013 Eesti kasvatusteadlaste ja praktikute poolt teostatud uuringute ja projektide ülevaadete kogumiku väljaandmist. 2014. aastal töö jätkus, avalikkusele mõeldud materjal on valmis ja pdf-ina veebis väljas, aga ühtlasi see ka täieneb pidevalt.

7. Teaduse populariseerimise projektikonkurss

2014. aastal esitati teadusepopulariseerimise projektikonkursile 179 taotlust kogusummas 1558713€. Tänu veidi suuremale konkurseeelarvele (220 000€) oli seekordne eelarve ülemärkimine „vaid“ 7-kordne. Toetuse sai 38 teadust populariseerivat tegevust. Lepingud sõlmiti edukate taotlejatega juba aprillis, mis võimaldas rahastada ka juba 2014. aasta kevadel toimuvaid tegevusi. Paljud tegevused lõppesid aasta lõpuks, mõned veel jätkuvad.

8. Eesti teaduse populariseerimise auhinna konkurss

9. aastat korraldatud Eesti teaduse populariseerimise auhinna konkursile laekus 33 kandidaati, mida on veidi vähem varasematest aastatest. Põhjus võib olla selles, et paljud tuntud populariseerijad on juba pärjatud ja uusi noori nii palju peale ei tule. Alates 2011. aastast saavad kõik preemiasaajad õiguse kasutada oma trükistel jm. väljaannetes märki „Riiklikult tunnustatud teaduse populariseeriija“. Märki kasutamise õigus on osutunud üllatavalt oluliseks kõigile preemiasaajatele – seda võib näha näiteks saatesarja Rakett69 saadete saatepeas, samuti kasutavad auhinnatud seda oma ettekannetes ja trükistel. Alates 2014. aastast antakse kõigis kategooriates (va elutöö) välja 2 preemiat – peapremia ja 2. preemia.

Suurte televisioonis otseülekantavate auhinnagalade (haridus, ettevõtlus, sport, kultuur) taustal võiks tulevikus mõelda suurema tähelepanu pöördmisele auhinnatutele.

9. Üliõpilaste teadustööde riiklik konkurss

Ka Üliõpilaste teadustööde riiklik konkursil mõõdukas 24. konkursiaasta. Konkursi auhinnafond on 61 980 eurot. 2014. aastal laekus konkursile rekordilise 511 tööd, esmakordselt tõusis osalejate arv üle 500. Lisaks osalejate hulga kasvamisele, kasvab ka välisülikoolides õppivate Eesti üliõpilaste osalus – kui varasematel aastatel oli neid üksikuid, siis sel aastal tuli välisülikoolidest 4% osalevatest tööddest ja neile määrati 6% preemiatest. „Turuliider“ on sarnaselt eelmistele aastatele Tartu Ülikool – 48% konkursile esitatud tööddest ja 62% konkursi preemiatest. Teised suuremad ülikoolid said preemiatest vaid veidi väiksema proportsiooni kui moodustasid nende poolt esitatud tööd (TLÜ 13% tööddest, 9% preemiatest, TTÜ 21% tööddest, 16% preemiatest).

10. TeaMe programm

- Telesaated. 2014. aastal jätkus telesaate Rakett69 tootmine. Eetris oli 4. hooaeg, mille saadete esmaeetri keskmine vaatajanumber oli ERR andmetel 90 000. Saate finaali ja 10 000€ teadusstipendiumi võitis Thorny Valk HTGst. Kevadel alustati ka ettevalmistust saate 5. hooajaks, milleks saadi programmile lisarahastust. Toimusid 2015. a. jaanuarist eetrisse mineva saatesarja veebisaadete, kodulehe ja sotsiaalmeediategevuste ettevalmistused.

Algasid ettevalmistused ning kohtumised Rakett69 formaadi välisturundamiseks. Valmis lepingu projekt Rakett69 formaadi välisturundamiseks ETAg, OÜ Vesilind ning Paprika OÜ koostöös. Leppisime kokku autoriõiguste jagunemises, distributsiooniperioodis ja formaadipiibli koostamises. Täna ei ole me veel lepingu allkirjastamiseni jõudnud, sest OÜ Vesilind ja Paprika OÜ soovivad lepingutingimustes uuesti läbirääkida.

- Õppekomplektid gümnaasiumi LTT-teemalistele valikkursustele. Toimus töö 3 lisaõppekomplekti hankimisega: bioloogia põhikursus „Organismide energiavajadus, Organismide areng, Inimese talitluse regulatsioon“, füüsika põhikursus „Elektromagnetism“ ja keemia põhikursus „Orgaanilised ained“. Bioloogia ja füüsika materjalid on valmis, vastu võetud ja koolides kasutusel, keemiaga käib veel viimane töö ja see valmib 2015 märtsi keskpaigaks.

- miks.ee portaali ja teaduse populariseerijate võrgustik. miks.ee portaali ja sellega seotud tegevustel on 3 peamist eesmärki: 1) teadlase ja inseneri elukutse populaarsuse tõus, 2) avalikkuse kõrgem teadlikkus teadust populariseerivate ettevõtete kohta ja 3) teaduse populariseerijate võrgustiku arendamine ja nende parem informeeritus üksteise tegevustest. Kõigil kolmel suunal 2014. aastal ka tegevus toimus.

miks.ee veebi postitatakse igal nädalal uusi artikleid, mida promotakse ka miks.ee Facebooki lehel. Alates aasta algusest ilmub vähemalt üks uus teadlase ja inseneri elukutset tutvustav lugu miks.ee veebi ja Facebooki. Ilmunud on 12 lugu noorteadlaste ja Rakett69 osalejate tegemistest. Samuti avaldasime lugusid õpilaste kogemustest enda uurimustöö kirjutamisel (neid koostasid eelmisel aastal noore uurija stipendiumi saanud noored). miks.ee FB leht on Eesti kõige populaarsem teaduse populariseerimisega seotud leht - täna on sellel jälgijaid juba ligi 15 000 (14 956 ■).

Maist 2014 käivitus miks.ee veebis teaduse populariseerijatele suunatud alamleht ning alustasime teaduse populariseerimise valdkonna partneritele ja teistele huvilistele infokirja väljaandmisega. Alates maist 2014 ilmub üks teaduse populariseerijate uudiskiri kuus. Kuna uudiskirja pealoo valmimisel teeme koostööd Õpetajate lehe ajakirjanikku Sirje Pärismaaga, siis ilmub see ka Õpetajate lehes - olenevalt teema aktuaalsusest kas paber- või internetiväljaandes.

14.-15. augustil toimus teaduse populariseerijatele suvekool Trofee jahimajas Jõgevamaal, kus osales 50 populariseerijat. Suvekooli käigus loodi omavahelise infovahetuse soodustamiseks FB grupp, kus täna on üle 330 liikme ja mida kasutatakse oma tegemiste kohta info levitamisel aktiivselt.

25. septembril toimus Tartu Kaubamajas miks.ee teaduspäev, kus 8 teaduse populariseerijat tutvustasid oma tegevusi. Täpset külastajate hulka on keeruline hinnata, aga Kaubamaja andmeil külastas selle toimumise ajal Kaubamaja ~4000 inimest, kellest enamus olid koolinoored ja paljud Tartu õpetajad tulid sinna oma klassidega spetsiaalselt miks.ee teaduspäevast osa saama.

- TeaMe 2 programmi ettevalmistus. Peamised teemad, mis TeaMe 2 programmi tegevustena sisse kirjutatakse on teadushuvihariduse arendamine, koolide ja ettevõtete LTT-alane koostöö, „Teaduse ja Tehnoloogia Pakti“ tegevuste koordineerimine ja teadusmeedia. Lisaks jätkuvad mitmed TeaMe-s alustatud tegevused – miks.ee ja teaduse populariseerijate võrgustiku arendamine, uurimistööde ja leiutajate juhendajate koolitused, noore teadlase stipendium. Loodetavasti jätkub vähemalt 2-3 hooaja vältel ka Rakett69. Uue tegevusena alustame Õpilaste Teadusfestivali väljaarendamist, mida esmakordselt korraldame OTÜ aastakonverentsi asemel 2015. aasta kevadel koostööd Energia Avastuskeskusega.

11. Teaduskommunikatsiooni konverentsid

20. novembril toimus Tallinna Laululava klaassalis konverents „Teadus? Läheb tarvis. Päriselt!“. Konverents toimus juba 7. aastat, igal aastal veidi erineva vaatenurgaga. Konverentside eesmärgiks on foorumi loomine koostöök ja suhtluseks teaduse populariseerimise valdkonnas tegutsejatele - teadlased, õpetajad, noorsootöötajad, teadusasutuste kommunikatsioonispetsialistid, ajakirjanikud, meediainimesed, õppejõud jne. Seekordne konverents keskendus LTT karjäärivõimaluste tutvustamise teemale – kuidas seda valdkonda noorteni viia, kuidas üldse karjäärivalikuid tehakse, millised on koolide parimad praktikad koolide ja ettevõtete koostöös. Konverentsil oli 170 osalejat.

12. Rahvusvaheline koostöö

Rahvusvahelise projekti Scientix 2 koordineerimine Eestis. Peamised tegevused 2014. aastal:

- Õpetajate seminar – seminar toimus 25. aprillil Tallinnas Mectorys OTÜ konverentsi satelliitüritusena õpetajatele, kes olid tulnud konverentsile koos oma õpilastega. Osales 31 õpetajat. Seminaril tutvustasid oma rahvusvahelisi projekte ja muid tegevusi ETAg, Energia Avastuskeskus, TTÜ Mektory, TÜ Haridusuuenduskeskus ja TLÜ Haridusinnovatsioonikeskus.

- Töö Scientix portaali ja infoleaviga. Toimus teavitustöö ja info levitamine projekti ja Scientixi portaali kohta ETAg ja miks.ee uudiskirja vahendusel ja otsepostitustena; sotsiaalmeedia kampaania, Eestis loodud õppematerjalide otsing, valik ja ettevalmistamine Scientixi portaali laadimiseks

- Projekti NCP-de rahvusvahelise kohtumise korraldamine 3.-4. juunil Tallinnas. Osales 32 inimest. Samuti osalemine NCPde võrgustikutegevustes.

Horisont 2020. 2014. aasta mais toimunud Horisont 2020 programmi "Teadus koos ühiskonnaga ja ühiskonna heaks" partnerlusüritusel osales meie esindaja, levitas infot meie osakonna tegevuste ja kompetentside kohta ja kohtus potentsiaalsete projektikoordinaatoritega. Tulemuseks oli 6 kutset osaleda projektitaotlustes. Valisime neist edasiarendamiseks 4, mis toetuvad meie erinevatele tegevusliinidele - õppematerjalide tootmine ja -metoodikate väljaarendamine, tegevused õpilaste teaduse arendamiseks ja õpetajate koolitamiseks, teadusmeedia, koolide ja ettevõtete koostöö. Kuna konkurss on väga suur (taotlusi ligi 140, rahastatakse 3), siis ka juhul kui ükski meie osalusel esitatud taotlus seekord edukas ei ole on osakonna inimesed taotluste ettevalmistuse käigus saanud väga olulise kogemuse rahvusvaheliste projektide ettevalmistamisel ja rahvusvahelises meeskonnas töötamisel.

Juunis osales enamus osakonna naiskonnast European Science Open Foorumil Kopenhagenis, kust saadi suur hulk rahvusvahelisi kontakte, kogemusi ja ideid oma edaspidiseks tööks.

Teaduse Populariseerimise osakond 2014 arvudes: meie konkurssidel ja üritustel osales kokku ligi 2850 inimest; erinevatel konkurssidel oli kokku 179 võitjat; preemiaid/projektirahasid jagati välja kokku ligi 350 000 euro väärtuses. Edukad olid keskmiselt ~10% konkurssidel

osalenutest, mis võiks olla osalejatele üsna julgustav number, säilitades samas piisava konkurentsi ja kvaliteedi. Arvestades erinevate meie poolt koordineeritavate motivatsiooni ja toetusskeemide potentsiaalsete sihtgruppide suurusi võib osalusnumbritega enam-vähem rahule jääda. Kõigi ettevõtmistega on leitud õige sihtgrupp, osalus konkurssidel on stabiilne või suureneb vähehaaval, osalus üritustel on samuti stabiilne..

5. Kujundada ETAg efektiivselt töötavaks, kompetentseks ja usaldusväärseks, partnereid kaasavaks ja oma töötajaid väärtustavaks organisatsiooniks.

31.12.2014 seisuga oli ETAg töötajate nimekirjas 76 isikut, kellest 9 oli lapsehoolduspuhkusel ja 67 tööpostil. Keskmine palk 2014 aastal oli 1 285 €. Asutuse keskmine töökoha maksumus oli 10 198 €, mis on 2013 aastaga võrreldes vähenenud 1,19 % (2013 -10 322 €). Töökoha maksumus oli Tallinna kontoris 11 599 € ja Tartu kontoris 9 214 €. Linnade lõikes tõusis Tallinna kontori töökoha maksumus 26,33%, mille põhjuseks on uued kõrgema hinnaga bürooruumid. Tartu kontori töökoha maksumus aga langes 4,46 %. Töökoha maksumuse alanemist Tartus mõjutasid lähetus-, koolitus-, auto- ja inventarikulude vähenemine.

Tallinnasse uute kontoriruumide rentimine tõi küll endaga kaasa töökohamaksumuse tõusu, kuid alandas koolituste, seminaride jm ürituste läbiviimise rendikulusid ning lõi võimaluse mugavaks ja efektiivseks videoseminaride läbiviimiseks nii asutuse sees kui ka väliste partneritega. Samuti tõstis töötajate motivatsiooni ja rahulolu.

2014. aastal algatati mitmed protsessid, mille eesmärgiks oli eelkõige töö efektiivsuse ja töötajate kompetentsuse kasv. Aasta teises pooles algasid diskussioonid asutuse struktuuri ja töökorralduse üle, et täpsustada olemasoleva töökorralduse ja tööprotsesside haakuvust uute ülesannetega. Arutelude tulemusel joonistusi välja uued struktuurimustrid, mis rakendatakse 2015. a.

Edasi arendati kvaliteedijuhtimise süsteemi, mis koondati ülevaatlikuks juhtimiskäsiraamatuks. Sõnastati ja võeti vastu mitmed sisemist töökorraldust süstematiseerida aitavad dokumendid nagu nt asutuse IT-eeskiri. Täiendati ja parandati ka olemasolevaid tegevusjuhiseid ja dokumente. Esimest korda viidi läbi asutuse ülesannetest lähtuvate ja tegevustega seotud riskide hindamine.

Töötajate koolitamisel lähtuti 2014 aastal eelkõige lisanduvate ülesannetega kerkinud vajadustest, arendades esmajärjekorras programmitööks vajalik kompetentse. Kokku osales 2014 aastal erinevatel koolitustel 57 töötajat, korraldati 11 sisekoolitust ja võeti osa 27st erinevast individuaalsest koolitusest. Aasta lõpus alustati uue personalipoliitika väljatöötamist. Poliitika uueks lähtealuseks on töötajate ja nende kompetentside väärtustamine ning kohanemisvõimekus. Kollektiivselt hakati välja töötama asutuse traditsioone, meeneid ja visuaalset identiteeti. Uutest tegevustest alustati pikaajsete (üle 10 aastase staažiga) töötajate tunnustamist.

Senisest suuremat tähelepanu pälvis asutuse sise- ja väliskommunikatsioon. Sisekommunikatsiooni parandamiseks rakendati edukalt nn tööperede vormi, samuti talve- ja suveseminare. Täiustati olemasolevat meediamonitooringu süsteemi, lisades monitooringusse kõik ETAg online-kanalid. Loodi asutuse videokanal, mis võimaldab koondada erinevate ETAg-iga seotud konverentside ja seminaride ettekandeid ning huvi tekitamiseks jagada neid sihtgruppidega.

Kokkuvõtteks: Eesti Teadusagentuur täitis kõiki oma põhikirjalisi ülesandeid aastal 2014 edukamalt ja sujuvamalt kui aastal 2013. Uute asutusteüleste teemade avamine (nn tööpered töötajate huvide alusel) suurendas asutuse enda kokkukuuluvustunnet ning sisekommunikatsiooni. IT suutlikkuse tagamisel omas otsustavat tähtsust IT arendusjuhi ametikoha loomine. Asjaajamise korrektsust ja tõhusust aitas tõsta siseaudiitori täiekohaline rakendamine. Kõige pakilisemaks lahendust vajavaks probleemiks, mis on kandunud aastasse 2015, on küsimus töötajate põhipalgast. Nimelt on uute tööülesannete lisandumisega kasvanud peaaegu kõikide töötajate töökoormused, kuid ETAg lepinguline finantseerimine, millest sisaldub ka palgafond, pole suurenenud, ja seda vaatamata iga-aastastele taotlustele. Konkurentsivõime palk hakkab aga pärssima töö kvaliteeti ning kokkuvõttes viib tulemuseni, kus ETAg asutusena ei suuda tagada talle pandud ülesannete efektiivset ja tulemuslikku täitmist.

2014. aasta finantseesmärkide täitmine

2014. eelarve ja täitmine		Kokku eelarve	Täitmine
TULUD			
sh.	Sihtfinantseerimine riigieelarvest	10 867 596	10 868 397
	EL struktuurifondide programmid	8 529 270	9 551 515
	järeldoktorite mobiilsusprogramm ERMOS	332 105	332 105
	Norra-EMP koostööprogramm	1 023 285	1 501 173
	Euroopa Komisjoni projektid	282 424	214 381
Tulud kokku		21 034 680	22 467 571
KULUD			
TÖÖJÕUKULUD		1 984 758	2 013 827

sh.	Juhatuse liikmete tasud	85 291	84 203
	Nõukogu liikmete ja auditikomitee tasud	13 943	13 943
	Juhid	336 502	345 231
	Tippspetsialistid	596 157	646 316
	Keskastme spetsialistid	65 079	58 649
	Töölised ja abiteenistujad kokku	9 809	10 210
	Ajutiste lepinguliste töötajate töötasu	379 012	329 511
	Erisoodustused	21 966	25 859
	Tööõukuludega kaasnevad maksud	476 999	499 905
MAJANDAMISKULUD		1 438 462	1 111 154
sh.	Administreerimiskulud	100 494	76 642
	Lähetuskulud	233 332	171 012
	Koolituskulud	65 271	35 846
	Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	219 738	214 366
	Sõidukite majandamiskulud	1 024	1 042
	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	277 544	156 900
	Inventari majandamiskulud	360	1 386
	Meditiinikulud	600	886
	Õppevahendite ja koolituse kulud	164 124	147 162
	Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	220 862	146 006
	Mitmesugused majanduskulud	155 113	159 906
MUUD KULUD		187 175	129 769
sh.	Intressikulu	0	0
	Muud kulud	187 175	129 769
TOETUSED		17 417 990	18 699 170

sh.	liikmemaksud	9 700	3 585
	individaaluurimistoetused	7 645 139	7 709 049
	ERMOS järel doktorite uurimistoetused	800 000	639 953
	Norra-EMP projektide rahastamine	1 000 798	1 462 998
	Väliskoostöö projektide toetused	793 299	748 229
	Programmi Mobilitas uurimistoetused	3 699 000	3 415 859
	Programmi TerVe toetused	1 859 187	1 732 974
	Programmi KESTA toetused	944 412	2 351 772
	Programmi TeaME toetused	172 515	179 563
	RP ja COST ettevalmistus- ja käibemaks	265 000	293 517
	Teaduse populariseerimise toetused	203 800	151 151
	Muud toetused	25 140	10 520
PÕHIVARA		6 295	6 295
sh.	Põhivara soetus ja renoveerimine	6 295	6 295
Kulud kokku		21 034 680	21 960 215

2014. aasta finantssuhtarvude lähteandmed

	2014	2013
Raha	7107536	2768828
Käibevara	17333746	13156731
Varad	17360419	13188277
Lühiajalised kohustused	17131131	13689087
Koguvõlgnevus	17141600	13689087
Tegevustulud	21029162	20388628
Tegevuskulud	21309563	20356370
Omakapital	218819	499190
Personalikulud	2015206	1839695

2014. aasta suhtarvud

Finantssuhtarv valem	2014	2013
puhas käibekapital e töökapital käibevara-lühiajalised kohustused	202 615	532 356
töökapitali suhe lühiajalistesse kohustustesse töökapital/lühiajalised kohustused	0,01	0,04
lühiajalise võlgnevuse kattekordaja käibevara/lühiajalised kohustused	1,01	0,96
maksevalmiduse kordaja raha/lühiajalised kohustused	0,41	0,20
võlakordaja koguvõlgnevus/varad	0,99	1,04
tegevustulemuslikkus tegevustulud/tegevuskulud	0,99	1,00

omakapitali osakaal varadest omakapital/varad	0,01	0,04
personalikulude suhe tegevustuludesse tööjõukulud/tegevustulud	0,10	0,09

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	7 107 536	2 768 828	2
Nõuded ja ettemaksed	10 226 210	10 387 903	3
Kokku käibevara	17 333 746	13 156 731	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	23 968	27 543	5
Immateriaalne põhivara	2 705	4 003	6
Kokku põhivara	26 673	31 546	
Kokku varad	17 360 419	13 188 277	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksed	17 131 131	12 689 087	7
Kokku lühiajalised kohustused	17 131 131	12 689 087	
Pikaajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksed	10 469	0	7
Kokku pikaajalised kohustused	10 469	0	
Kokku kohustused	17 141 600	12 689 087	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	33 156	33 156	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	466 034	434 234	
Aruandeaasta tulem	-280 371	31 800	
Kokku netovara	218 819	499 190	
Kokku kohustused ja netovara	17 360 419	13 188 277	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	21 017 588	20 369 819	8
Tulu ettevõtlusest	2 980	18 809	
Muud tulud	8 594	0	
Kokku tulud	21 029 162	20 388 628	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-17 970 385	-16 779 658	9
Mitmesugused tegevuskulud	-1 175 383	-1 525 358	10
Tööjõukulud	-2 015 206	-1 839 695	11
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-18 661	-12 215	
Muud kulud	-129 928	-199 444	
Kokku kulud	-21 309 563	-20 356 370	
Põhitegevuse tulem	-280 401	32 258	
Muud finantstulud ja -kulud	30	-458	
Aruandeaasta tulem	-280 371	31 800	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2014	2013
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-280 401	32 258
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	18 661	12 215
Kasum (kahjum) põhivara müügist	-5 095	0
Muud korrigeerimised	1 259	6 958
Kokku korrigeerimised	14 825	19 173
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	230 637	-3 156 868
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	4 375 505	4 613 563
Kokku rahavood põhitegevusest	4 340 566	1 508 126
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-1 259	-37 557
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	10 500	0
Laekunud intressid	90	107
Muud väljamaksed investeerimistegevusest	-65 495	-21 338
Muud laekumised investeerimistegevusest	60 602	42 381
Kokku rahavood investeerimistegevusest	4 438	-16 407
Rahavood finantseerimistegevusest		
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-6 296	-5 827
Makstud intressid	0	-152
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-6 296	-5 979
Kokku rahavood	4 338 708	1 485 740
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 768 828	1 283 088
Raha ja raha ekvivalentide muutus	4 338 708	1 485 740
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	7 107 536	2 768 828

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2012	33 156	434 234	467 390
Aruandeaasta tulem		31 800	31 800
31.12.2013	33 156	466 034	499 190
Aruandeaasta tulem		-280 371	-280 371
31.12.2014	33 156	185 663	218 819

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutus Eesti Teadusagentuur 2014. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Sihtasutus kasutab tulemiaruaruande koostamisel raamatupidamiseseaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi 1.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit), ning lühiajalisi deposiite. Deposiitidelt bilansikuupäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse viitlaekumistena.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta euro. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga euro vahetuskursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud) hinnatakse ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpanga euro vahetuskursside alusel.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o. nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused).

Kõiki muid nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvus summas.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 2000 eurot. (Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 2000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse. Kuldesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.)

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele

järgmised:

- Muud masinad ja seadmed 20%
- Muu inventar ja IT seadmed 20%

Põhivara arvelevõtmise alampiir 2000

Maksustamine

Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (näiteks käibemaks) on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Sihtfinantseerimine.

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud.

Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi,

kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või tingimuslike kohustustena.

Varade sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Kasumiaruandes kajastatakse kompenseeritavat kulu ja saadud toetust mõlemal eraldi.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013
Arvelduskontod pankades	7 107 536	2 768 828
Kokku raha	7 107 536	2 768 828

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2014	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	2 259	2 259
Ostjatelt laekumata arved	2 259	2 259
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	90	90
Muud nõuded	7 440	7 440
Viitlaekumised	7 440	7 440
Ettemaksed	3 502 437	3 502 437
Tulevaste perioodide kulud	6 718	6 718
Muud makstud ettemaksed	3 495 719	3 495 719
Nõuded toetuste ja siirete eest	6 713 984	6 713 984
Kokku nõuded ja ettemaksed	10 226 210	10 226 210
	31.12.2013	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	2 404	2 404
Ostjatelt laekumata arved	2 404	2 404
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	3 025	3 025
Muud nõuded	62	62
Viitlaekumised	62	62
Ettemaksed	2 819 562	2 819 562
Tulevaste perioodide kulud	1 339	1 339
Muud makstud ettemaksed	2 818 223	2 818 223
Nõuded toetuste ja siirete eest	7 562 850	7 562 850
Kokku nõuded ja ettemaksed	10 387 903	10 387 903

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2014		31.12.2013	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		31 474		28 370
Erisoodustuse tulumaks		1 158		1 229
Sotsiaalmaks		56 085		50 921
Kohustuslik kogumispension		3 012		2 450
Töötuskindlustusmaksed		4 478		4 151
Ettemaksukonto jääk	90		3 025	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	90	96 207	3 025	87 121

Lisa 5 Materiaalne põhivara

(eurodes)

					Kokku
	Transpordi- vahendid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	
31.12.2012					
Soetusmaksumus	9 265		9 265	14 612	23 877
Akumuleeritud kulum	-1 544		-1 544	-14 473	-16 017
Jääkmaksumus	7 721		7 721	139	7 860
Ostud ja parendused		30 600	30 600		30 600
Amortisatsioonikulu	-1 853	-8 925	-10 778	-139	-10 917
31.12.2013					
Soetusmaksumus	9 265	30 600	39 865	14 612	54 477
Akumuleeritud kulum	-3 397	-8 925	-12 322	-14 612	-26 934
Jääkmaksumus	5 868	21 675	27 543	0	27 543
Ostud ja parendused	19 192		19 192		19 192
Amortisatsioonikulu	-2 063	-15 300	-17 363		-17 363
Müügid	-5 404		-5 404		-5 404
31.12.2014					
Soetusmaksumus	19 192	30 600	49 792	14 612	64 404
Akumuleeritud kulum	-1 599	-24 225	-25 824	-14 612	-40 436
Jääkmaksumus	17 593	6 375	23 968	0	23 968

Müüdnud materiaalne põhivara müügihinna

	2014	2013
Masinad ja seadmed	10 500	
Transpordivahendid	10 500	
Kokku	10 500	

Lisa 6 Immateriaalne põhivara

(eurodes)

	Arvutitarkvara	Kokku
31.12.2012		
Soetusmaksumus	6 492	6 492
Akumuleeritud kulum	-1 190	-1 190
Jääkmaksumus	5 302	5 302
Amortisatsioonikulu	-1 299	-1 299
31.12.2013		
Soetusmaksumus	6 492	6 492
Akumuleeritud kulum	-2 489	-2 489
Jääkmaksumus	4 003	4 003
Amortisatsioonikulu	-1 298	-1 298
31.12.2014		
Soetusmaksumus	6 492	6 492
Akumuleeritud kulum	-3 787	-3 787
Jääkmaksumus	2 705	2 705

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2014	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Võlad tarnijatele	142 067	131 598	10 469
Võlad töövõtjatele	132 955	132 955	
Maksuvõlad	96 207	96 207	
Muud võlad	294	294	
Muud viitvõlad	294	294	
Saadud ettemaksed	10 713 887	10 713 887	
Muud saadud ettemaksed	10 713 887	10 713 887	
Toetuste ja siirete kohustused	6 056 190	6 056 190	
Kokku võlad ja ettemaksed	17 141 600	17 131 131	10 469

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Võlad tarnijatele	66 056	66 056	
Võlad töövõtjatele	155 109	155 109	
Maksuvõlad	87 121	87 121	
Muud võlad	375	375	
Saadud ettemaksed	6 445 835	6 445 835	
Toetuste ja siirete kohustused	5 934 591	5 934 591	
Kokku võlad ja ettemaksed	12 689 087	12 689 087	

Lisa 8 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2014	2013
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	3 222 288	3 703 556
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	129 606	55 219
Sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	17 665 694	16 611 044
Kokku annetused ja toetused	21 017 588	20 369 819
sh eraldi riigieelarvest	12 145 599	10 591 206
sh välisabist	1 002 797	915 605
sh EL struktuurifondide vahenditest	7 869 192	8 863 008
sh muud annetused	0	0

Lisa 9 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2014	2013
liikmemaksudeks	125 432	72 256
uurimistoetusteks	7 565 995	7 279 844
ERMOS projekti järel doktorite uurimistoetusteks	666 951	1 096 427
väliskoostöö projektide toetuseks	513 812	797 907
Mobilitas programmi uurimistoetusteks	3 415 859	3 935 452
TerVE programmi toetusteks	1 732 974	1 040 545
KESTA programmi toetusteks	2 351 772	2 043 693
TeaMe programmi toetusteks	179 826	28 456
EL raamprogrammi ettevalmistus- ja käibemaksutoetus	293 517	244 471
teaduse populariseerimise toetusteks	228 459	145 928
muudeks toetusteks	198 371	46 217
Norra-EMP programmi toetusteks	450 338	48 462
Eesti Datacite platvormi loomiseks	247 079	0
Kokku jagatud annetused ja toetused	17 970 385	16 779 658

Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2014	2013
Mitmesugused bürookulud	76 642	58 950
Uurimis- ja arengukulud	0	192 135
Lähetuskulud	226 602	247 728
Koolituskulud	35 846	47 900
Hoonete, ruumide majandamiskulud	214 366	185 334
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	156 900	103 271
Ürituste ja näituste korraldamise kulud	95 328	236 404
Sõidukite majandamiskulud	698	2 126
Inventari majandamiskulud	1 387	3 116
Toitlustusteenused	50 651	51 888
Meditiinikulud	886	446
Õppevahendite ja koolituse kulud	147 189	244 608
Kolmandatele isikutele hüvitatud kulud	151 955	138 255
Transporditeenused	15 471	10 544
Muud	1 462	2 653
Kokku mitmesugused tegevuskulud	1 175 383	1 525 358

Lisa 11 Tööjõukulud

(eurodes)

	2014	2013
Palgakulu	1 489 094	1 383 191
Sotsiaalmaksud	500 252	421 158
Muud	25 860	35 346
Kokku tööjõukulud	2 015 206	1 839 695
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	61	57

Lisa 12 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2014		31.12.2013	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	6 577 322	7 993 597	4 986 916	1 502

2013	Ostud	Müügid
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	8 602 452	28 604

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2014	2013
Arvestatud tasu	98 147	80 384

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 23.03.2015

Sihtasutus Eesti Teadusagentuur (registrikood: 90000759) 01.01.2014 - 31.12.2014 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KRISTA ARU	Juhatuse liige	24.03.2015
ANDRES KOPPEL	Juhatuse liige	24.03.2015

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Eesti Teadusagentuur nõukogule

Oleme auditeerinud Sihtasutus Eesti Teadusagentuur raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2014, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisa. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on toodud lehekülgedel 14 kuni 25, on kaasatud käesolevale aruandele.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnaajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeaudiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeaudiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamaks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitikate asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Sihtasutus Eesti Teadusagentuur finantsseisundit seisuga 31.12.2014 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Raul Koni

Vandeaudiitori number 253

Grant Thornton Rimess OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 3

Ahtri 6a, 10151 Tallinn

25.03.2015

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Eesti Teadusagentuur (registrikood: 90000759) 01.01.2014 - 31.12.2014 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
RAUL KONI	Vandeaudiitor	25.03.2015

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muu teenindus	96099	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7300324
Faks	+372 7300336
E-posti aadress	etag@etag.ee
Veebilehe aadress	http://www.etag.ee/